

Лагун Карина Дмитрівна

курсант 1-го курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Карпенко Олександр Миколайович

викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

капітан поліції

МЕТОДИКИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ПОЛІГОННОЇ БАЗИ В ОСВІТНІХ УСТАНОВАХ МВС УКРАЇНИ

Застосування ігрових технологій в освітньому процесі розкриває психологічні та творчі механізми у тих, хто навчається, забезпечуючи активність, реалістичність, відповідальність на занятті, а також визначає і затверджує професійну готовність до виконання службових обов'язків майбутнього випускника вузу МВС України. Використовуючи ігровий стиль проведення занять як найбільш продуктивний метод навчання, моделювання професійної діяльності в навчальному процесі, ми чітко визначаємо мету і прогнозований педагогічний результат. При цьому, спираючись на емпіричний матеріал і статистичні дані службової діяльності співробітників поліції, виробляємо вибірку, а в подальшому відтворюємо модельні ситуації на основі реальних подій, де домінуючим фактором є підвищений ризик загрози людському життю та здійснення основних напрямків діяльності поліції.[1] Таким чином, реалізація даної мети можлива лише при наявності спеціально підготовленої полігонної бази і організованої на високому методичному рівні навчального процесу.

Попит на професійного і компетентного співробітника поліції обумовлюється не тільки потребою суспільства, але і строго регламентується нормативними правовими актами Міністерства освіти і науки України.

Моделювання ситуацій службової діяльності у вигляді типових завдань формує у навчальних освітніх установ МВС України також ряд позитивних якостей: пізнавальність, креативність мислення, комунікативність, компетентність, морально-вольову стійкість і саме освіченість. Завдання з моделюванням ситуацій припускають опис еталонних вимог, таких, як: функції, виконувані в процесі службової діяльності, професійні та спеціальні якості, необхідні для вирішення поставлених завдань.

Для слухачів вузів МВС України можливість професійної самореалізації на підготовчому етапі є найважливішим компонентом до швидкої адаптації в

умовах професійної діяльності. На думку вчених, оволодіння навчальним матеріалом через призму ігрової форми проведення занять носить винятковий характер в пізнавальній доцільності і системний характер становлення особистості. С.Л. Рубінштейн писав: «Що в грі відбуваються лише дії, цілі яких значущі для індивіда за їх власним внутрішнім змістом.

В даний час для забезпечення якісної організації навчальної діяльності слухачів вищого навчального закладу і вдосконалення освітнього процесу в професійній підготовці керівництво освітніх установ МВС України встало на шлях кардинального розвитку умов вирішення цієї найважливішої задачі.

Основоположними функціями навчально-наукового комплексу спеціальної підготовки є:

- посилення практичної спрямованості освітнього процесу з дисциплін вогневої, фізичної, особистої безпеки співробітників поліції і тактико-спеціальної підготовки;

- вдосконалення засобів, форм і методів проведення занять з дисциплін спеціальної підготовки, в тому числі, професійної службової та фізичної підготовки співробітників поліції;

- розробка і впровадження сучасних освітніх технологій і методики в освітній процес;

- підвищення ефективності використання полігонної бази в освітній діяльності з дисциплін спеціальної підготовки.

Позитивним досвідом підвищення якості та ефективності навчального процесу, а також міжвідомчої взаємодії є залучення до проведення занять представників інших правоохоронних органів України, військ національної гвардії, СБУ і ДСНС. При проведенні практичних занять з моделюванням ситуацій використовуються активні методи навчання: аналіз конкретних ситуацій; метод сценаріїв; метод інцидентів; кругове тренування; змагальний метод. Особливе місце відводиться рольовій грі, в процесі якої:

- відбувається моделювання ситуації службової діяльності в залежності від спеціалізації навчаються;

- проводиться аналіз ситуації службової діяльності та оцінка тактичних дій тих, хто навчається в процесі вирішення завдань;

- здійснюється моніторинг і прогнозування поведінки учасників ділової гри, з урахуванням ризику і небезпеки при затриманні підозрюваного;

- визначається готовність спорядження, екіпіровки і озброєння;

- оцінюється емоційний стан учасників процесу;

- розглядаються можливості альтернативних дій учасників ситуації, при наданні збройного опору;

- закріплюються навички застосування фізичної сили і спеціальних засобів, володіння вогнепальною зброєю.[2]

Що підвищує якість і рівень навчального процесу, ефективно впливає на особливості індивідуального підходу та недопущення травматизму. При цьому практичні заняття повинні проводитися не менше двох викладачів, з розподілом навчальної взводу (групи) на підгрупи (відділення) в кількості від 10 до 12 осіб

і розподіляються за встановленими навчальним місцях. Відпрацювання навчальних питань і завдань (нормативів) виконуються у форменому одязі за сезоном, з озброєнням і екіпіровкою, що відповідає специфіці діяльності співробітників поліції і виконуваних курсантами (слухачі) завдань.

В процесі навчання передбачаючи використання: навчальної зброї, макети великогабаритного, страйкбольного, пейнтбольного і пневматичного обладнання, спеціальні засоби і їх імітацію, макети холодної зброї. В ході відпрацювання практичних завдань і виконання вправ по подоланню елементів смуги перешкод можуть застосовуватися відволікаючі фактори (імітації вибуху, пожежі і холості патрони). Контроль знань, які навчаються проводиться в формі поточної, попередньої і проміжної атестації.

Для оцінки ефективності застосування ігрового методу навчання з використанням спеціалізованого полігону на практичних заняттях з дисципліни «Особиста безпека працівника поліції».[3]

Оцінюватимуться такі показники, як:

- 1) заходи безпеки при поводженні зі зброєю в умовах міської інфраструктури;
- 2) застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї в рамках чинного законодавства;
- 3) взаємодія в складі підрозділу (групи) і тактичні дії при застосуванні штатної зброї в умовах вогневого контакту;
- 4) застосування фізичної сили і спеціальних засобів;
- 5) виконання контрольних стрільб в умовах фізичної та психологічної напруженості;
- 6) забезпечення особистої професійної безпеки.

Підсумовуючи вищевикладене, необхідно зазначити, що впровадження інноваційних технологій в педагогічну діяльність відкриває великі можливості досягнення цілей професійної підготовки майбутніх співробітників Національної поліції України.

Бібліографічні посилання:

1. Учебный сборник Рубинштейн С.Л. /Основы общей психологии/ URL: Педагогічна гра у змісті професійної підготовки курсантів - Studentam.net.ua (дата звернення 06.04.2021).
2. Семенюк В. І., Лавров О. Ю., Гришин М. В., Руденко М. М., Кравчук А. М. / Комплексний підхід до навчання вогневій підготовці з використанням інноваційних технологій / 2015 /URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/soivt_2015_1_41 (дата звернення 06.04.2021).
3. Гіденко Є.С. Сучасний підхід до навчання поліцейським діям в екстремальних умовах / *Правові новели.* /2017/ № 3/ С. 82-87/URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prno_2017_3_14 (дата звернення 06.04.2021).